

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки праці

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«28» серпня 2023 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКПП 1.2.16 «УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

**Освітньо-професійна
програма**

Публічне управління та адміністрування

Спеціальність

281 Публічне управління та адміністрування

Факультет

Навчально-науковий інститут управління

2023-2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління персоналом» для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (ОПП «Публічне управління та адміністрування»)

Розробники:

С. Калініна, д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри економіки праці

С. Ланська, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки праці

В. Подунай, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки праці

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки праці

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування	Обов'язкова	
Модулів: 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		3-й	3-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: аналітично-дослідницька доповідь для обговорення	ОП «Публічне управління та адміністрування» 281 «Публічне управління та адміністрування»	Семестр	
Загальна кількість годин – 120		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача освіти – 2		20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	8 год.
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	48 год.	72 год.	
	Індивідуальне завдання		
	32 год.	32 год.	
	Вид контролю: екзамен		
	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень Ступінь вищої освіти: Бакалавр		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 33 / 67%;
- для заочної форми – 13 / 87%

2. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління персоналом» є формування у здобувачів вищої освіти комплексу компетентностей (теоретичних знань, вмінь і навичок) у сфері управління персоналом організацій різних форм власності та видів економічної діяльності для виконання роботи за фахом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управління персоналом» здобувачі вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» повинні **знати**:

- основні складові системи управління персоналом,
- основні принципи та методи управління персоналом в організаціях різних форм власності та видів економічної діяльності;
- основні методи та способи підбору персоналу;
- інструментарій збирання й аналізу інформації про кандидатів на вакантні посади;

- стратегії та технології формування кадрового потенціалу організації;
- технології роботи рекрутингових агентств;
- способи та методи оцінювання персоналу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управління персоналом» здобувач освіти повинен **уміти**:

- аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин;
- оцінювати працівників і результати їх праці;
- аналізувати: зміст роботи для визначення вимог до кандидатів на вакантні посади; чисельність і структуру персоналу; ефективність застосовуваних форм і методів винагороди за працю; умови праці; трудові процеси і витрати робочого часу; потреби у навчанні працівників; ефективність управління персоналом;
- організувати: професійний підбір працівників на вакантні робочі місця, кадрові переміщення і звільнення працівників, навчання та розвиток працівників; реалізацію процедур з оцінювання персоналу; корпоративні заходи зі зміцнення корпоративної культури тощо;
- поглиблено аналізувати проблеми й явища в одній або декількох сферах професійної діяльності з урахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій щодо обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (органами державної влади, підприємствами, домогосподарствами, індивідуумами);
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна «Управління персоналом» формує міждисциплінарні взаємозв'язки із іншими дисциплінами. Теоретико-методологічною базою вивчення даної дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Соціологія», «Психологія життєдіяльності особистості», «Основи сталого розвитку суспільства», «Політико-правові студії». У свою чергу, знання з даної дисципліни сприятиме успішному засвоєнню навчальних дисциплін «Прийняття управлінських рішень в публічній сфері», «Адаптивне лідерство», «Антикорупційна діяльність в сфері публічного управління та адміністрування».

3. Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни

Відповідно до ОПП «Публічне управління та адміністрування», навчальна дисципліна «Управління персоналом» забезпечує формування та розвиток у здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» **таких компетентностей:**

- **інтегральної:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або

в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

– **загальних:**

здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (КЗ1);

здатність бути критичним і самокритичним (КЗ4);

здатність до адаптації та дії в новій ситуації (КЗ5);

здатність працювати в команді (КЗ6);

здатність планувати та управляти часом (КЗ7);

вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (КЗ8);

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (КЗ9);

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (КЗ10);

навички міжособистісної взаємодії (КЗ12);

здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності) (КЗ13);

– **спеціальних:**

здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів (КФ1);

здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів (КФ2);

здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки (КФ3);

здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій (КФ6);

здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності (КФ7);

здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати (КФ8);

здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування (КФ10);

здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування (КФ11).

Відповідно до ОПП «Публічне управління та адміністрування», навчальна дисципліна сприяє досягненню здобувачами вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» таких **результатів навчання:**

РН8 Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

РН9 Знати основи електронного урядування.

РН10 Уміти користуватися системою електронного документообігу.

РН15 Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.

РН16 Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль I Концептуальні засади управління персоналом

Тема 1. Управління персоналом в системі економічних наук.

Управління персоналом як наука: об'єкт, предмет, завдання. Місце управління персоналом у системі економічних наук. Міждисциплінарний характер управління персоналом. Техніко-технологічні, організаційно-економічні, правові, соціально-психологічні, педагогічні аспекти управління персоналом.

Формування наукових поглядів на управління людськими ресурсами. Технократичний та гуманістичний підходи в управлінні персоналом. Сучасні теорії в управлінні персоналом. Розвиток підходів до управління персоналом у вітчизняній економічній науці. Концепції управління персоналом ефективної організації: концепція людського капіталу; концепція людських ресурсів; концепція інтелектуального капіталу; концепція організації, що навчається; концепція управління знаннями.

Література:

1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.
2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.
3. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.
4. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 492 с.
5. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.
6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Середа О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
7. Stredwick J. An Introduction to Human Resource Management. Second Edition. Elsevier Publishing, 2022. 498 p.

Тема 2. Еволюція поглядів на управління людьми.

Виникнення і розвиток управління людськими ресурсами. Трансформація людської діяльності під впливом науково-технічного прогресу. Доктрина наукової організації праці, доктрина людських відносин. Ідея виробничої демократії. Визнання людських ресурсів як вищої цінності організації. Пріоритет людського чинника в системі управління організацією.

Перехід від управління персоналом до управління людськими ресурсами: еволюція теорії і практики. Часові етапи і змістовна трансформація управління людьми. Стратегічний вимір управління людськими ресурсами. Вбудованість управління персоналом в систему управління організацією. Управління персоналом як фактор підвищення конкурентоспроможності. Синергетичний ефект управління людськими ресурсами. Інноваційний характер концепції управління людськими ресурсами (HRM).

Література:

1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.
2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.
3. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом. 2-ге видання : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 502 с.
4. Гавриш О.А., Довгань Л.Є., Крейдич І.М., Семенченко Н.В. Технології управління персоналом: монографія. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с.
5. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛІНО», 2022. 612 с.
6. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.
7. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.
8. Dessler G. Fundamentals of Human Resource Management. PearsonEducation, 2013. 486 p.

Тема 3. Методологічні аспекти управління персоналом.

Управління персоналом як особлива сфера управління: людські ресурси, трудові ресурси, кадри, персонал. Категорії персоналу, професійно-кваліфікаційний склад персоналу. Формування структури персоналу. Характеристики сучасного працівника: особистісні, комунікативні, пізнавальні, професійні.

Управління персоналом як цілісна система і цілеспрямована діяльність. Цілі та завдання управління персоналом. Принципи управління персоналом. Методи управління персоналом: адміністративні, економічні, соціально-психологічні. Підсистеми управління персоналом: організаційна та функціональна; керуюча та керована. Основні етапи організації роботи з персоналом.

Література:

1. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
2. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛІНО», 2022. 612 с.
3. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
4. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.
5. Шевченко В. С. Управління персоналом : конспект лекцій. Харків. нац.ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 121 с.
6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Середа О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О.М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
7. Armstrong M. Armstrong's handbook of human resource management practice. 13th Edition. Kogan Page Publishers, 2014. 406 p.

Змістовний модуль II

Організаційно-аналітичний інструментарій управління персоналом.

Тема 4. Кадрова політика в системі управління персоналом.

Кадрова політика: сутність, цілі і завдання. Принципи кадрової політики. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на формування кадрової політики. Типи кадрової політики: пасивний, реактивний, превентивний, раціональний (активний). Складові кадрової політики. Етапи кадрової політики: нормування, програмування, моніторинг персоналу. Механізм реалізації кадрової політики. Визначення потреби в персоналі: нормативний метод, економетричний метод, метод екстраполяції, метод експертних оцінок, балансовий метод, економіко-математичні методи, методи лінійного програмування, комп'ютерні моделі.

Кадровий добір. Важливість якісного кадрового добору. Методи добору персоналу: рекрутинг, executive search, head hunting, прелімінарінг. Нестандартні методи добору персоналу. Вимоги до добору персоналу: конкурсність, багатоступеневість, урахування особистісних рис претендентів, механізація і автоматизація процедури оцінки. Зовнішні та внутрішні джерела задоволення потреби в кадрах: переваги і недоліки. Трудова адаптація. Оцінка ефективності кадрової політики.

Література:

1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.
2. Денисенко, М. П., & Будякова, О. Ю. (2018). Кадрова політика як основа формування інноваційної стратегії управління персоналом підприємств. Вчені записки Університету «КРОК», (4 (52), 231–238. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2018-52-231-238>
3. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. посіб. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 232 с.
4. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лельюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризисний аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с.
5. Нагаєв В.М., Кондратюк Н.В. Управління персоналом: практикум. Х. : «Стильна типографія», 2018. 220 с.
6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Середа О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
7. Armstrong M. A Handbook of Human Resource Management Practice. Kogan Page Publishers, 2006. 982 p.

Тема 5. Розвиток персоналу в системі управління організацією.

Сутність розвитку персоналу. Зміст і завдання розвитку персоналу. Форми розвитку персоналу: професійне навчання, професійний розвиток, професійне зростання. Концепція безперервного професійного розвитку персоналу організації. Безперервний професійний розвиток як інвестиції в людський капітал. Розвиток людського капіталу як стратегічна мета організації. Розвиток персоналу як чинник зростання продуктивності праці. Вплив розвитку персоналу на результат діяльності організації.

Визначення потреб у розвитку персоналу. Вибір форм і методів розвитку персоналу. Принципи навчання дорослих людей: актуальність, участь, повторення, зворотний зв'язок. Гнучкість системи розвитку персоналу.

Організаційне та методичне забезпечення розвитку персоналу. Бюджетування розвитку персоналу. Оцінка ефективності розвитку персоналу.

Вітчизняні практики розвитку персоналу. Зарубіжний досвід розвитку персоналу. Біореінжиніринг бізнес-процесів.

Література:

1. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
2. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризовий аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с.
3. Колот А.М.Ю Герасименко О.О. Праця ХХІ: філософія змін, виклики, вектори розвитку. Монографія. К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана. 2021. 487 с.
4. Мантур-Чубата О., Шелест І., Данілкова А., & Зелена М. (2022). Розвиток персоналу як невід’ємна частина стратегії управління персоналом. *Innovation and Sustainability*, (4), 71–78. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.71.78>
5. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.
6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямучич М.І.,Потьомкіна О.В., Серета О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред.О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
7. Dachner, A., Ellingson, J. E., Noe, R. A., & Saxton, B. (2019). The future of employee development. <https://core.ac.uk/download/pdf/289197727.pdf>.

Тема 6. Управління процесами руху персоналу в організації.

Рух персоналу і закон зміни праці. Рух персоналу в організації: висування (переміщення по вертикалі), ротація (ротація-переміщення, ротація-перестановка), розставлення (розподіл працівників по роботах і завданнях), вихід (завершення кар’єри).

Фактори руху персоналу. Форми руху персоналу: професійний рух, міжпрофесійний рух, лінійно-функціональний рух, соціальний рух. Заохочення руху персоналу. Управлінські завдання, які вирішуються за допомогою руху персоналу.

Література:

1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.
2. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом. 2-ге видання : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 502 с.
3. Гавриш О.А., Довгань Л.Є., Крейдич І.М., Семенченко Н.В. Технології управління персоналом: монографія. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с.
4. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛІНО», 2022. 612 с.
5. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.
6. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.
7. Coursera Job Skills of 2023 Report. URL: <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/inspiration/research/coursera-job-skills-2023-report>.

Тема 7. Управління кар'єрою в системі управління персоналом.

Сутність кар'єри. Ділова кар'єра працівників: професійна, внутрішньо-організаційна. Види кар'єри: вертикальна, горизонтальна, центрострімка, статусна, матеріальна, проектна, корпоративна. Принципи формування кар'єри. Ділова кар'єра як об'єкт управління. Завдання управління кар'єрою. Планування кар'єрного зростання, кар'єрограма. Трансформація змісту кар'єри на сучасному етапі: кар'єрна адаптивність, кар'єрна зрілість, побудова кар'єрних траєкторій. Кар'єрне консультування в системі управління персоналом.

Резерв кадрів в системі управління кар'єрою. Напрями удосконалення політики стосовно резерву кадрів. Завдання формування резерву. Етапи формування резерву. Планування і організація роботи з кадровим резервом. Оцінка професійних і особистісних характеристик кандидата в резерв. Оцінювання дієвості резерву кадрів в системі управління персоналом.

Література:

1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466с.
2. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Мохонько Г.А. Технології управління людськими ресурсами : навчальний посібник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 511 с.
3. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. посіб. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 232 с.
4. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризисний аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с.
5. Колот А.М.Ю Герасименко О.О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку. Монографія. К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана. 2021. 487 с.
6. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч.посіб. К. : КНЕУ, 2013. 466 с.
7. Dessler G. Human Resource Management. Pearson Education, 2011. 736 p.

Тема 8. Мотивація і стимулювання персоналу.

Теорії мотивації: змістовні теорії мотивації, процесні теорії мотивації, концепція партисипативного управління. Структура мотиву праці: потреби, цінності, трудові дії, винагорода. Трудові норми та цінності в системі мотивації праці.

Система мотивів і стимулів. Мотивація та стимулювання як методи управління персоналом. Матеріальна й нематеріальна мотивація. Формування мотиваційного механізму, мотиваційна стратегія.

Управління мотивацією персоналу: оцінка стану мотивації до праці, оцінка тенденції зміни мотивації до праці, розробка напрямків підвищення мотивації. Мотиваційний моніторинг: зміст, напрямки, результати. Базові принципи мотиваційного моніторингу: системність, об'єктивність, комплексність, аналітичність, регулярність. Модель мотиваційного моніторингу.

Література:

1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.
2. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.

3. Ляш О. І., Бірюкова В. С., Кошова І. О. Мотивація персоналу: від теорії до практики. Ефективна економіка. 2022. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10054>
4. Колот А.М., Цимбалюк С.О. Мотиваційний менеджмент. К. : КНЕУ. 2018. 479 с.
5. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛІНО», 2022. 612 с.
6. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч.посіб. К. : КНЕУ, 2013. 466 с.
7. Varma, Chandrakant. (2018). Importance of employee motivation & job satisfaction for organizational performance. International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research. IJSSIR, Vol. 6 (2), February (2017), pp. 10-20. URL: https://www.researchgate.net/publication/329698335_importance_of_employee_motivation_job_satisfaction_for_organizational_performance

Тема 9. Оцінювання персоналу в організації

Аналітична оцінка праці в системі управління персоналом: сутність та завдання. Мета та зміст оцінювання персоналу. Форми і критерії оцінювання персоналу: оцінка кандидатів на вакантну посаду; оцінка працівників в організації. Процедура оцінювання: принципи, інформаційне забезпечення, зворотний зв'язок. Методи оцінювання персоналу. Поточні і перспективні аспекти оцінювання персоналу.

Ділова оцінка персоналу: результативність праці, професійна поведінка, особистісні якості. Зміст оцінювання різних категорій персоналу: оцінювання керівників, оцінювання фахівців. Психологічний компонент оцінювання персоналу. Використання результатів оцінювання персоналу.

Атестація як форма оцінювання персоналу. Цілі атестації персоналу. Види атестації персоналу: підсумкова, поточна, спеціальна. Ефективність атестації в системі управління персоналом організації. Оформлення результатів атестації. Прийняття управлінських рішень за результатами атестації працівників.

Література:

1. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
2. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛІНО», 2022. 612 с.
3. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
4. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.
5. Шевченко В. С. Управління персоналом : конспект лекцій. Харків. нац.ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 121 с.
6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Серета О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О.М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
7. Nicoleta, Isac & Badshah, Waqar. (2018). Evaluation of personnel performance within a company's HR department. Scientific Bulletin – Economic Sciences, Volume 17/ Issue 1. pp. 52-59. URL: https://www.researchgate.net/publication/328996247_evaluation_of_personnel_performance_within_a_company's_hr_department

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. «КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»												
Тема 1. Управління персоналом в системі економічних наук	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 2. Еволюція поглядів на управління людьми	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 3. Методологічні аспекти управління персоналом	8	2	2			4	8	1	1			6
ІНДЗ (теоретична частина)	12					12	12					12
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6			12	12	3	3			12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. «ОРГАНІЗАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»												
Тема 4. Кадрова політика в системі управління персоналом	12	4	4			4	10	1	1			8
Тема 5. Розвиток персоналу в системі управління організацією	8	2	2			4	9	0,5	0,5			8
Тема 6. Управління процесами руху персоналу в організації	8	2	2			4	9	0,5	0,5			8
Тема 7. Управління кар'єрою в системі управління персоналом	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 8. Мотивація і стимулювання персоналу	8	2	2			4	8	1	1			6
Тема 9. Оцінювання персоналу в організації	8	2	2			4	8	1	1			6
ІНДЗ (дослідницька частина)	20					20	20					20
Разом за змістовим модулем 2	74	14	14			20	26	5	5			20
Підготовка до екзамену:	10					10	10					10
УСЬОГО ГОДИН:	120	20	20			32	48	8	8			32

6. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять (аудиторні заняття)

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			денна форма	заочна форма	
1.	Тема 1. Управління персоналом в системі економічних наук Література: 1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с. 2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с. 3. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М.	<i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: складових і місця управління персоналом у системі економічних наук; міждисциплінарного характеру</i>	2	1	РН8 РН15 РН16

	<p>Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.</p> <p>4. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 492 с.</p> <p>5. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.</p> <p>6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Серета О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.</p> <p>7. Stredwick J. An Introduction to Human Resource Management. Second Edition. Elsevier Publishing, 2022. 498 p.</p>	<p>управління персоналом; формування наукових поглядів на управління людськими ресурсами; концепцій управління персоналом ефективної організації.</p>			
2.	<p>Тема 2. Еволюція поглядів на управління людьми</p> <p>Література:</p> <p>1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.</p> <p>2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.</p> <p>3. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом. 2-ге видання : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 502 с.</p> <p>4. Гавриш О.А., Довгань Л.Є., Крейдич І.М., Семенченко Н.В. Технології управління персоналом: монографія. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с.</p> <p>5. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.</p> <p>6. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.</p> <p>7. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.</p> <p>8. Dessler G. Fundamentals of Human Resource Management. Pearson Education, 2013. 486 p.</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: виникнення і розвитку підходів щодо управління людськими ресурсами; переходу від управління персоналом до управління людськими ресурсами; стратегічного виміру та синергетичного ефекту управління людськими ресурсами; інноваційного характеру концепції управління людськими ресурсами (HRM).</i></p>	2	1	<p>RH8 RH9 RH10 RH15 RH16</p>
3.	<p>Тема 3. Методологічні аспекти управління персоналом</p> <p>Література:</p> <p>1. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.</p> <p>2. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: змісту понять людські ресурси, трудові ресурси, кадри, персонал; категорій і професійно-кваліфікаційного</i></p>	2	1	<p>RH8 RH9 RH10 RH15 RH16</p>

	<p>3. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.</p> <p>4. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.</p> <p>5. Шевченко В. С. Управління персоналом : конспект лекцій. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 121 с.</p> <p>6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Серeda О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О.М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.</p> <p>7. Armstrong M. Armstrong's handbook of human resource management practice. 13th Edition. Kogan Page Publishers, 2014. 406 p.</p>	<p>складу персоналу; формування структури персоналу; характеристик сучасного працівника; методів і підсистем управління персоналом</p>			
4.	<p>Тема 4. Кадрова політика в системі управління персоналом Література: 1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с. 2. Денисенко, М. П., & Будякова, О. Ю. (2018). Кадрова політика як основа формування інноваційної стратегії управління персоналом підприємств. Вчені записки Університету «КРОК», (4 (52), 231–238. https://doi.org/10.31732/2663-2209-2018-52-231-238 3. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. посіб. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 232 с. 4. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризисний аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с. 5. Нагаєв В.М., Кондратюк Н.В. Управління персоналом: практикум. Х. : «Стильна типографія», 2018. 220 с. 6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Серeda О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с. Armstrong M. A Handbook of Human Resource Management Practice. Kogan Page Publishers, 2006. 982 p.</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо:</i> змісту, складових, етапів і типів кадрової політики; механізму її реалізації; методів визначення потреби в персоналі; сутності та складових кадрового добору; особливостей трудової адаптації; оцінка ефективності кадрової політики.</p>	4	1	PH8 PH9 PH10 PH15 PH16
5.	<p>Тема 5. Розвиток персоналу в системі управління організацією Література: 1. Дяків О.П., Островецьких В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с. 2. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризисний аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с. 3. Колот А.М.Ю Герасименко О.О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку. Монографія. К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана.</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо:</i> змісту, завдань і форм розвитку персоналу; концепції безперервного професійного розвитку персоналу; впливу розвитку персоналу на результати діяльності</p>	2	0,5	PH8 PH10 PH15 PH16

	<p>2021. 487 с.</p> <p>4. Мантур-Чубата О., Шелест І., Данілкова А., & Зелена М. (2022). Розвиток персоналу як невід'ємна частина стратегії управління персоналом. <i>Innovation and Sustainability</i>, (4), 71–78. https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.71.78</p> <p>5. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.</p> <p>6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Середа О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.</p> <p>Dachner, A., Ellingson, J. E., Noe, R. A., & Saxton, B. (2019). The future of employee development. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/289197727.pdf</p>	<p>організації; визначення потреб у розвитку персоналу; українських та зарубіжних практик розвитку персоналу; біореінжинірингу бізнес-процесів.</p>			
6	<p>Тема 6. Управління процесами руху персоналу в організації</p> <p>Література:</p> <p>1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.</p> <p>2. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом. 2-ге видання : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 502 с.</p> <p>3. Гавриш О.А., Довгань Л.С., Крейдич І.М., Семенченко Н.В. Технології управління персоналом: монографія. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с.</p> <p>4. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березяно, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.</p> <p>5. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.</p> <p>6. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.</p> <p>7. Coursera Job Skills of 2023 Report. URL: https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/inspiration/research/coursera-job-skills-2023-report</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: складових руху персоналу в організації; чинників та форм руху персоналу; управлінських завдань, які вирішуються за допомогою руху персоналу.</i></p>	2	0,5	<p>RH8 RH9 RH10 RH15 RH16</p>
	<p>Тема 7. Управління кар'єрою в системі управління персоналом</p> <p>Література:</p> <p>1. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466с.</p> <p>2. Довгань Л.С., Ведута Л.Л., Мохонько Г.А. Технології управління людськими ресурсами : навчальний посібник. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 511 с.</p> <p>3. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. посіб. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 232 с.</p> <p>4. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю.,</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: змісту та видів кар'єри; особливостей ділової кар'єри як об'єкт управління; трансформації змісту кар'єри на сучасному етапі; змісту резерву кадрів та управління ним.</i></p>	2	1	<p>RH8 RH10 RH15 RH16</p>

	<p>Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризовий аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с.</p> <p>5. Колот А.М.Ю Герасименко О.О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку. Монографія. К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана. 2021. 487 с.</p> <p>6. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2013. 466 с.</p> <p>7. Dessler G. Human Resource Management. Pearson Education, 2011. 736 p.</p>				
	<p>Тема 8. Мотивація і стимулювання персоналу Література: 1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с. 2. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с. 3. Ляш О. І., Бірюкова В. С., Кошова І. О. Мотивація персоналу: від теорії до практики. Ефективна економіка. 2022. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10054 4. Колот А.М., Цимбалюк С.О. Мотиваційний менеджмент. К. : КНЕУ. 2018. 479 с. 5. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с. 6. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2013. 466 с. 7. Varma, Chandrakant. (2018). Importance of employee motivation & job satisfaction for organizational performance. International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research. IJSSIR, Vol. 6 (2), February (2017), pp. 10-20. URL: https://www.researchgate.net/publication/329698335_importance_of_employee_motivation_job_satisfaction_for_organizational_performance</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: системи мотивів і стимулів; теорій мотивації; формування мотиваційного механізму, мотиваційної стратегії організації; управління мотивацією персоналу; моделей мотиваційного моніторингу.</i></p>	2	1	<p>RH8 RH10 RH15 RH16</p>
	<p>Тема 9. Оцінювання персоналу в організації Література: 1. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально- методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с. 2. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянко, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с. 3. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с. 4. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.</p>	<p><i>Використавши інформаційні джерела, опрацювати теоретичний матеріал за темою та на семінарському занятті взяти участь у дискусії щодо: змісту, форм, методів і критеріїв оцінювання персоналу; змісту оцінювання різних категорій персоналу; психологічних компонент оцінювання персоналу; використання результатів оцінювання персоналу; атестації як</i></p>	2	1	<p>RH8 RH10 RH15 RH16</p>

	<p>5. Шевченко В. С. Управління персоналом : конспект лекцій. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 121 с.</p> <p>6. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Серета О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О.М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.</p> <p>7. Nicoleta, Isac & Badshah, Waqar. (2018). Evaluation of personnel performance within a company's HR department. Scientific Bulletin – Economic Sciences, Volume 17/ Issue 1. pp. 52-59. URL: https://www.researchgate.net/publication/328996247_evaluation_of_personnel_performance_within_a_company's_hr_department</p>	форми оцінювання персоналу.			
Разом:			30	12	

7. Самостійна робота (позааудиторні заняття)

№ з/п	Назва напрямку	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	18	34
2.	Підготовка до семінарських занять	20	38
3.	Виконання індивідуальних завдань	32	32
4.	Підготовка до екзамену	10	10
Разом:		80	104

8. Індивідуальна робота

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) має бути виконане у формі аналітично-дослідницької доповіді для обговорення з презентацією результатів, яка передбачає поєднання теоретичної (аналітичної) та практичної (дослідницької) частин.

Теми індивідуальних завдань:

- 1). Історія розвитку кадрових служб та успішні приклади сучасності.
- 2). Теорія людського капіталу: історія становлення та сучасний вимір.
- 3). Зарубіжний досвід управління персоналом: сучасний аспект.
- 4). Професійне навчання в іноземних фірмах: тренди та проблеми.
- 5). Сучасні уявлення про кар'єру: зміст і особливості управління.
- 6). Зарубіжний досвід соціального партнерства: становлення та актуальні тренди.
- 7). Сучасні системи оплати праці в зарубіжних країнах і ТНК: особливості та проблеми.
- 8). Сучасні теорії в управлінні персоналом.
- 9). Безперервний професійний розвиток як інвестиції в людський капітал: глобальний вимір.
- 10). Методи атестації персоналу: можливості та перспективи використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- 11). Підходи до оцінки ефективності управління персоналом: українські практики та зарубіжний досвід.
- 12). *(інші теми за вибором здобувачів освіти, узгоджені з викладачем)*

ІНДЗ у вигляді доповіді та презентації	
Змістовність, глибина висвітлення досліджуваної проблеми	0-3 бали
Логіка та глибина висвітлення досліджуваної проблеми у сучасній економічній літературі	0-3 бали
Правильність постановки мети та завдань індивідуального завдання, використання методів дослідження	0-3 бали
Об'єктивність, коректність, переконливість висновків	0-3 бали
Відповідність змістовного оформлення роботи вимогам	0-3 бали
Творчий підхід до висвітлення аналізованого питання, використання додаткових інформаційних ресурсів	0-3 бали
Відсутність мовних помилок, науковий стиль викладення	0-2 бали
Максимальна кількість балів	20

9. Методи навчання та контролю

Основні методи навчання: лекція, лекція-дискусія; проведення семінарських (практичних) занять з використанням активних форм навчання («Дискусія», «Дебати» тощо); самостійне виконання здобувачами вищої освіти завдань (самостійна робота) у вигляді аналітичних доповідей, рефератів, презентацій, доповідей для обговорення.

Методами контролю в межах дисципліни є: усне та письмове опитування; перевірка виконаних самостійних завдань; оцінювання активності та знань під час участі у семінарських (практичних) заняттях.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачами засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами у процесі навчання, управління навчальною мотивацією здобувачів, коригування методів навчання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять (лекцій, семінарських, практичних), а також за результатами виконання здобувачами вищої освіти завдань для самостійної роботи.

Робота на семінарському (практичному) занятті	
0 балів	– відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини – відмова від відповіді на запитання за темою
1 бал	– фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу – відтворення менше половини навчального матеріалу – відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них
2 бали	– демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу за темою, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь – відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності
3 бали	– демонстрація глибоких, фундаментальних знань – аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях – самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу – повна та логічна відповідь на додаткові запитання за темою

Форми поточного контролю: експрес-опитування, співбесіди зі здобувачами освіти під час занять, перевірка індивідуального завдання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти:

Модуль I									Модуль II	Екзамен	Всього
Поточне оцінювання та самостійна робота									Індивідуальні завдання		
Змістовний модуль №1				Змістовний модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
3	4	3	4	4	4	4	4	4	20	50	100

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни.

Форма підсумкового контролю з дисципліни – *екзамен*.

Перелік питань, що виносяться на екзамен:

1. Управління персоналом як наука: об'єкт, предмет, завдання.
2. Місце управління персоналом в системі економічних наук. Міждисциплінарний характер управління персоналом.
3. Техніко-технологічні, організаційно-економічні, правові, соціально-психологічні, педагогічні аспекти управління персоналом.
4. Формування наукових поглядів на управління людськими ресурсами.
5. Технократичний та гуманістичний підходи в управлінні персоналом.
6. Сучасні теорії в управлінні персоналом.
7. Розвиток підходів до управління персоналом у вітчизняній економічній науці.
8. Концепції управління персоналом ефективної організації.
9. Виникнення і розвиток теорії управління людськими ресурсами.
10. Трансформація людської діяльності під впливом науково-технічного прогресу.
11. Визнання людських ресурсів як вищої цінності організації.
12. Перехід від управління персоналом до управління людськими ресурсами: еволюція теорії і практики.
13. Часові етапи і змістова трансформація управління людьми.
14. Стратегічний вимір управління людськими ресурсами.
15. Вбудованість управління персоналом в систему управління організацією. Управління персоналом як фактор підвищення конкурентоспроможності.
16. Синергетичний ефект управління людськими ресурсами.
17. Інноваційний характер концепції управління людськими ресурсами (HRM).
18. Управління персоналом як особлива сфера управління: людські ресурси, трудові ресурси, кадри, персонал.
19. Категорії персоналу, професійно-кваліфікаційний склад персоналу. Формування структури персоналу.
20. Характеристики сучасного працівника: особистісні, комунікативні, пізнавальні, професійні.
21. Управління персоналом як цілісна система і цілеспрямована діяльність. Мета та завдання управління персоналом.
22. Принципи та методи управління персоналом.

23. Підсистеми управління персоналом. Основні етапи організації роботи з персоналом.
24. Кадрова політика: сутність, цілі та завдання.
25. Принципи кадрової політики. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на формування кадрової політики.
26. Типи кадрової політики. Складові кадрової політики.
27. Етапи кадрової політики. Механізм реалізації кадрової політики.
28. Визначення потреби в персоналі: основні методи.
29. Кадровий підбір: сутність, особливості та значущість процедури.
30. Методи підбору персоналу, в т.ч. нестандартні.
31. Вимоги до підбору персоналу: конкурсність, багатоступеневість, урахування особистісних рис претендентів, механізація і автоматизація процедури оцінки.
32. Зовнішні та внутрішні джерела задоволення потреби в кадрах: переваги і недоліки.
33. Трудова адаптація: сутність, особливості та значущість процесу.
34. Оцінка ефективності кадрової політики.
35. Сутність, зміст і завдання розвитку персоналу.
36. Форми розвитку персоналу.
37. Концепція безперервного професійного розвитку персоналу організації.
38. Безперервний професійний розвиток як інвестиції в людський капітал.
39. Розвиток людського капіталу як стратегічна мета організації та чинник зростання продуктивності праці.
40. Визначення потреб у розвитку персоналу. Вибір форм і методів розвитку персоналу.
41. Принципи навчання дорослих людей. Гнучкість системи розвитку персоналу.
42. Організаційне та методичне забезпечення розвитку персоналу. Бюджетування розвитку персоналу.
43. Підходи до оцінки ефективності розвитку персоналу.
44. Вітчизняні та зарубіжні практики розвитку персоналу.
45. Рух персоналу в організації та його види. Закон переміни праці.
46. Фактори та форми руху персоналу.
47. Заохочення руху персоналу.
48. Управлінські завдання, які вирішуються за допомогою руху персоналу.
49. Сутність та види кар'єри. Принципи формування кар'єри.
50. Ділова кар'єра як об'єкт управління. Завдання управління кар'єрою.
51. Планування кар'єрного зростання. Трансформація змісту кар'єри на сучасному етапі.
52. Кар'єрне консультування в системі управління персоналом.
53. Резерв кадрів в системі управління кар'єрою. Завдання формування резерву.
54. Етапи формування резерву. Напрями удосконалення політики стосовно резерву кадрів.
55. Планування і організація роботи з кадровим резервом.
56. Оцінка професійних і особистісних характеристик кандидата в резерв.
57. Оцінювання дієвості резерву кадрів в системі управління персоналом.

58. Мотивація персоналу. Структура мотиву праці.
59. Основні теорії мотивації персоналу.
60. Трудові норми та цінності в системі мотивації праці.
61. Мотивація і стимулювання як методи управління персоналом. Система мотивів і стимулів.
62. Формування мотиваційного механізму, мотиваційна стратегія організації.
63. Управління мотивацією персоналу: зміст та етапи.
64. Мотиваційний моніторинг: зміст, напрямки, результати.
65. Базові принципи мотиваційного моніторингу. Модель мотиваційного моніторингу.
66. Аналітична оцінка праці в системі управління персоналом: сутність та завдання.
67. Мета та зміст оцінювання персоналу. Форми і критерії оцінювання персоналу.
68. Процедура оцінювання: принципи, інформаційне забезпечення, зворотний зв'язок.
69. Методи оцінювання персоналу. Поточні і перспективні аспекти оцінювання персоналу.
70. Ділова оцінка персоналу: зміст та основні складові.
71. Зміст оцінювання різних категорій персоналу: оцінювання керівників, оцінювання фахівців.
72. Психологічний компонент оцінювання персоналу. Використання результатів оцінювання персоналу.
73. Атестація як форма оцінювання персоналу. Цілі атестації персоналу.
74. Види атестації персоналу: підсумкова, поточна, спеціальна. Ефективність атестації в системі управління персоналом організації.
75. Прийняття управлінських рішень за результатами атестації працівників. Оформлення результатів атестації.

Зразок екзаменаційного білету:

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Іспит
Галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» Дисципліна «Управління персоналом»
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1
1. Управління персоналом як наука: об'єкт, предмет, завдання.
2. Типи кадрової політики. Складові кадрової політики.
3. Планування кар'єрного зростання. Трансформація змісту кар'єри на сучасному етапі.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Критерії та шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі видинавчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента	Оцінка за національною шкалою
		Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни	для екзамену
90-100	A	Студент демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	відмінно
82-89	B	Студент виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	добре
74-81	C		
64-73	D	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Ряд запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни відсутні. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Результати навчання відсутні	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Передбачає аудиторію з мультимедійною технікою, комп'ютерами з вільним доступом до мережі Інтернет.

З програмного забезпечення необхідні ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet, Zoom.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Азарова А.О., Мороз О.О., Лесько О.Й., Романець І.В. Управління персоналом : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 283 с.
2. Балановська Т.І., Михайліченко М.В., Троян А.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с.
3. Виноградський М.Д., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом. 2-ге видання : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2009. 502 с.
4. Гавриш О.А., Довгань Л.Є., Крейдич І.М., Семенченко Н.В. Технології управління персоналом: монографія. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 528 с.

5. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник. Видання друге, переробл. і доповнен. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
6. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Мохонько Г.А. Технології управління людськими ресурсами : навчальний посібник. К. : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 511 с.
7. Калініна С.П., Хоружий Ю.С., Лелюк О.Ю., Коровчук Ю.І. Формування корпоративних стратегій управління людськими ресурсами. Антикризисний аспект. Монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ». 2018. 208 с.
8. Колот А.М., Цимбалюк С.О. Мотиваційний менеджмент. К. : КНЕУ. 2018. 479 с.
9. Менеджмент персоналу : навчальний посібник. Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С.Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигринець. Київ : МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.
10. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
11. Нагаєв В.М., Кондратюк Н.В. Управління персоналом: практикум. Х. : «Стильна типографія», 2018. 220 с.
12. Петрова І.Л. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2013. 466 с.
13. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2018. 187 с.
14. Шкробот М.В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник [Електронне мережне навчальне видання]. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 194 с.
15. Шубалий О.М., Рудь Н.Т., Гордійчук А.І., Шубала І.В., Дзямулич М.І., Потьомкіна О.В., Серєда О.В. Управління персоналом : підручник. За заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.

Додаткова література:

1. Борданова Л.С., Мельничук В.Е., Рощина Н.В., Семенченко Н.В. Управління персоналом: Конспект лекцій : навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. 103 с.
2. Денисенко, М. П., & Будякова, О. Ю. (2018). Кадрова політика як основа формування інноваційної стратегії управління персоналом підприємств. Вчені записки Університету «КРОК», (4 (52), 231–238. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2018-52-231-238>
3. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. посіб. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2015. 232 с.
4. Іляш О. І., Бірюкова В. С., Кошова І. О. Мотивація персоналу: від теорії до практики. Ефективна економіка. 2022. № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10054> .
5. Колот А.М.Ю Герасименко О.О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку. Монографія. К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана. 2021. 487 с.
6. Мантур-Чубата О., Шелест І., Данілкова А., & Зелена М. (2022). Розвиток персоналу як невід’ємна частина стратегії управління персоналом. Innovation and Sustainability, (4), 71–78. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.4.71.78>

7. Слюсаревський М., Хазратова Н. Психологія груп. Л.: Львівська політехніка. 2022. 164 с.

8. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління. Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 492 с.

9. Шевченко В. С. Управління персоналом : конспект лекцій. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 121 с.

Иноземні джерела:

1) Armstrong M. Armstrong's handbook of human resource management practice. 13th Edition. Kogan Page Publishers, 2014. 406 p.

2) Armstrong M. A Handbook of Human Resource Management Practice. Kogan Page Publishers, 2006. 982 p.

3) Coursera Job Skills of 2023 Report. URL: <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/inspiration/research/coursera-job-skills-2023-report>.

4) Dachner, A., Ellingson, J. E., Noe, R. A., & Saxton, B. (2019). The future of employee development. <https://core.ac.uk/download/pdf/289197727.pdf>.

5) Dessler G. Fundamentals of Human Resource Management. Pearson Education, 2013. 486 p.

6) Dessler G. Human Resource Management. Pearson Education, 2011. 736 p.

7) Stredwick J. An Introduction to Human Resource Management. Second Edition. Elsevier Publishing, 2022. 498 p.

8) Varma, Chandrakant. (2018). Importance of employee motivation & job satisfaction for organizational performance. International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research. IJSSIR, Vol. 6 (2), February (2017), pp. 10-20. URL: https://www.researchgate.net/publication/329698335_importance_of_employee_motivation_job_satisfaction_for_organizational_performance

9) Nicoleta, Isac & Badshah, Waqar. (2018). Evaluation of personnel performance within a company's HR department. Scientific Bulletin – Economic Sciences, Volume 17/ Issue 1. pp. 52-59. URL: https://www.researchgate.net/publication/328996247_evaluation_of_personnel_performance_within_a_company's_hr_department

Інформаційні ресурси:

1. Газета «Кадри і зарплата». URL : <https://mediapro.ua/product/kadry-i-zarplata#description>

2. Журнал «Кадровик. UA». URL : <https://www.kadrovik.ua/>

3. Кадровик 01. Професійний портал кадровиків України. URL : <https://prokadry.com.ua/>

4. Ок. Кадровик. Офіційний сайт. URL : <https://kadrovik.isu.net.ua/>

5. HR Ліга. Спільнота кадровиків і фахівців з управління персоналом. URL: <https://hrliga.com>

6. Human Resource Management Journal. Edited By : Pawan Budhwar and Geoffrey Wood. URL : <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/17488583>

7. The International Journal of Human Resource Management. Edited By : Taylor & Francis Group. URL : <https://www.tandfonline.com/toc/rijh20/current>

8. HumJournal of Human Resource Management and Resource Management. Edited By : Emerald Publishing. URL: <https://www.emeraldgroupublishing.com/journal/hrmid>

9. Journal of Human Resource Management. Edited By : Science Publishing Group. URL: <https://www.sciencepublishinggroup.com/journal/index?journalid=176>

14. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unichesk, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – *EduBirdie* <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

Анкетування з академічної доброчесності:

<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVl-dsENos1SCDRHfUpGialYkIgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно *Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ*.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливим для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку результатів навчання, отриманих у неформальній та / або інформальній освіті МДУ.

Ресурси:

<https://prometheus.org.ua/> - Prometheus – Найкращі онлайн-курси України та світу

<https://www.ed-era.com/> - EdEra – студія онлайн-освіти

<https://www.prostir.ua/> - Громадський простір